

Dr. A. C. Van Raulte, D. D.

onze domine

 DS. ALBERTUS C. VAN RAALTE.

De man, wiens portret dit Jaarboekje siert, is bij uitnemendheid de leider der Hollandsche emigranten; de man aan wien, naast andere gestorvene of nog levende leiders, ons volk veel verschuldigd is; die meer dan iemand anders, zich zelven overdrukte op de geschiedenis van ons volk in America. Het is niet noodig om in bijzonderheden te treden. Enkele trekken zijn genoeg.

Den 11den Aug., 1811, werd hij te Wanneperveen, in de Prov. Overijssel, in Nederland, geboren. Zijn ouders waren in goeden doen. Zijn vader was een leeraar in de Staatskerk, van goede reputatie, en van erkende godzaligheid.

Als knaap was hij niet vromer dan andere kinderen. De schrikkelijke cholera-epidemie van 1832. schijnt hem tot nadenken gebracht te hebben. Hij werd tot God bekeerd. In datzelfde jaar begon hij zijne Theologische lessen aan de *Hoogeschool te Leiden*.

Iedereen weet van het hemeltergend onrecht, dat Van Raalte werd aangedaan door de Leidsche examinatoren. De namen van *Ds. Van Kooten*, van Dordrecht, en *Ds. Pluigers*, van Leiden, zijn er berucht door geworden.

Hij werd *afgewezen*, niet wegens onkunde, (van tevredenheid over zijne bekwaamheden toch hadden de heeren reeds getuigenis gegeven,)—maar, omdat, volgens *Ds. Pluigers*, men waande dat:—” *hij zich zoo stil teekenende in de Kerk zocht te dringen, zooals Ds. Scholte gedaan had, om dan, zoodra hij er in was, de Kerk in rep en roer te brengen.*”

De vergadering bleef, niettegenstaande alle protesten, bij haar besluit, en zoo werd Van Raalte, bijna tegen wil en dank, uitgeleid uit de Staatskerk; voegde zich in Dec., 1835, bij de gehate—”*Afgescheidenen*” en werd in Maart, 1836, door de eerste Synode der

uitgeweekenen, te Amsterdam, plechtig geordend tot de Heilige Bediening, tot leeraar beroepen zijnde van de gecombineerde gemeenten te *Mastenbroek* en *Genemuiden*. Hij was feitelijk leeraar van *de Prov. Overijssel*.

Voor geruimen tijd werd hij overal door een 12tal dragonders gevolgd, wier taak het was elke vergadering, waarin hij vooring, met geweld te verstoren.

Te *Ommen* ontkwam hij nauwelijks den dood, 13 Nov., 1836. Diezelfde week werd hij in *Den Ham* gevangen genomen en, met een gemeenen dief, te *Ommen* gekerkerd, waar hij nogmaals nauwelijks aan de woede van het gepeupel ontkwam. Op Zondag den 20en Nov., werd hij naar het, 7 uur verwijderde, *Deventer* vervoerd, om daar op nieuw te worden gekerkerd. De volgenden dag werd hij, met een waar-schuwing, ontslagen.

Te *Zwolle* werd hij tot drie maanden gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij een vervolgend burgemeester had aangemaand tot bekeering. Op appel werd hij echter vrijgesproken. Door een predikant van *Dalfsen*, werd een, door Ds. Van Raalte gedoopt kind, herdoopt, omdat hij *den doop der afgescheidenen niet erkende*."

Waarlijk hij droeg de lidteekenen dier dagen in zijn vleesch. Hij was een geducht kampvechter in den strijd, een man, in elk opzicht, waardig om nauw bestudeerd te worden.

Zijne persoonlijkheid is zoo wel bekend aan de oude "settlers" dat een pen-portret onnoodig is voor hen, echter voor de jongeren enkele trekken.

Hoe levendig herinner ik mij de man, zooals hij in 1866 in *Nederland* vertoefde; zooals ik hem later, enkele jaren voor zijn dood, hier zag en hoorde; zooals ik hem enkele dagen voor zijn sterven aanschouwde; hoe diep hebben al die indrukken het beeld van dien man in mijne ziel gegrift. Kort van statur, met een voorhoofd, dat een buitengewoon ontwikkeld brein verried, doorploegd met diepe lijnen van denken en zorgen: heldere, scherpe oogen, gloeiend van geest-

drift, of glinsterend van dringend vuur, als hij diep beroerd werd; zijn glimlach een openbaring, soms liefderijk en zacht, straks wederom vol van satire; zijn vaste lippen vol van beslistheid; het geheele wezen een man van bijzonder gehalte teekenende:

Zoo was Ds. A. C. Van Raalte—

Hij was een man, die immer respect eischte, die niet zelden diep indrukwekkend was,—*een macht alom.*

Hij was een kanselredenaar van het eerste water, wanneer hij warm werd in zijn taak, een man van diepe overtuigingen.

Sommigen zijner leerredenen zijn onuitwischaar gegrift in de gedachtenis zijner toehoorders.

Zijn preek, ter gedachtenis der uit ons midden gevallen soldaten, in den burgeroorlog, is een van die. Als zwak zondig mensch had hij zijne gebreken. Hij werd door zijn eigen volk, zelfs door zijn vrienden, niet altoos begrepen.

Hij was in sommige dingen veel te doorzettend, hij taste in enkele zaken geheel mis. Niemand zou het guller bekennen dan Ds. Van Raalte zelf.

En toch met al het gebrek, dat hem als feilbaar mensch aankleefde, en in spijt er van, moet de geschiedvorschcr van onzen dag erkennen dat die man *de leidende geest*, ja de ziel zelve, geweest is der kolonie in Michigan. Geweest is, zeide ik; ik meen—*is.*

Nog kan men onder ons geen voetstap zetten of men ontmoet er den geest, de beginselen, de profetieën van Ds. Van Raalte.

Het is elk leeraar onder ons een eere, wanneer hij treden kan en mag in de voetstappen van dien oudstrijder. Zijn dood, in de eerste dagen der nederzetting, zou het ineenstorten der gansche onderneming, menschelijker wijze redeneerend, hebben veroorzaakt. Met een handvol pelgrims, een oud Indiaansch voetspoor volgende, bereikte hij de oevers van *Black Lake*, voor het eerst in het laatst van December, 1846.

De winter was gelukkig zacht. Vroeg in het voorjaar bracht *Van Raalte* zijn gezin en andere volgers

van *Allegan*, waar zij allerhartelijkst onthaald waren, naar hunne nieuwe woonplaats, in de dichte wouden van Michigan over. Zijn eerste predikatie hield hij in een oud Indiaansch blokkerkje 2½ mijl ten zuiden van het kamp, op den 30en Maart, 1847.

Dien ganschen zomer hielden "de settlers" godsdienstoefeningen onder de schaduwboomen ten westen van zijn blokhuis. In den volgenden Herfst hadden zij een blokkerk, van 35 bij 60 voet, waarvan een afbeelding in dit werkje voorkomt, gebouwd en gedeeltelijk afgewerkt. Het westelijk gedeelte er van werd als school gebruikt.

Rondom die kerk, naar echt Hollandsch gebruik, waren de graven van hen, die onder den last bezweken waren en in Jezus sliepen.

Desmart van die eerste jaren, de schrikkelijke teleurstelling, die de meesten trof; het verteerend heimwee, waarmede zij te kampen hadden; de zorgen en vertroosting, de genezing en onderhouding van de eenzame bannelingen, die, als was voor het vuur wegsmolten, door vernielende moeras-koortsen, en de uitputting van ongewoon werk en de gevolgen van ontoereikend voedsel:—al die dingen werden, als een last der smarte, geladen op dien *eenen* man.

Ja! anderen droegen den last met hem, wij erkennen het gaarne, maar hij werd steeds door het volk beschouwd *als de verantwoordelijke persoon*.

Geen wonder als wij hem nu met eerbied—"Vader Van Raalte" noemen.

Hij heeft het volk wijselijk geleid. Elk voortgaand 10tal jaren levert er nieuwe bewijzen van op.

Zijn herderlijk werk, zijn school, ons als een heilig erfgoed nagelaten,—zij vormen een heerlijk grafteeken over de plek, waar hij—was het te vroeg voor het welzijn des volks?—in Christus sluimert, naast zijn geliefde gade, sedert den 7en Nov., 1876.

"Zijn graf is onder ons tot op dezen dag."

Hij ruste in vrede.